

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001375

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долгополова Марина Олександрівна

2. Maryna Dolhopolova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 16-06-2025

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8619

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17, 10.01

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правове регулювання банкрутства як інструменту регулювання діяльності неплатоспроможних підприємств в Україні
2. Administrative and legal regulation of bankruptcy as a tool for regulating the activities of insolvent enterprises in Ukraine

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». – Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, МОН України. – Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Дніпро, 2025. У дисертаційному дослідженні здійснено комплексне теоретико-правове осмислення інституту банкрутства як важливого інструменту адміністративно-правового регулювання економічної діяльності суб'єктів господарювання в умовах неплатоспроможності. Вперше на рівні окремого наукового дослідження надано цілісну характеристику адміністративно-правового механізму регулювання банкрутства в Україні, визначено його місце у системі публічного управління, обґрунтовано концептуальні засади трансформації даного механізму в контексті євроінтеграційних процесів та необхідності

забезпечення ефективного функціонування процедур неплатоспроможності. Дисертаційне дослідження присвячене розробці нової моделі адміністративно-правового регулювання інституту банкрутства в Україні. У роботі ґрунтовно проаналізовано правову природу базових понять цієї сфери – «банкрутство», «неспроможність», «боржник» – та їх співвідношення. Здійснено ретроспективний аналіз еволюції національного законодавства про банкрутство: від першого Закону України «Про банкрутство» 1992 року, прийнятого в перехідний період і позначеного істотними недоліками через відсутність практики та неврахування зарубіжного досвіду, через нову редакцію 1999 року («Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»), яка стала важливим кроком вперед, визначивши пріоритетом відновлення платоспроможності боржника та запровадивши більш ґрунтовну регламентацію судових процедур санації, ліквідації, мирного врегулювання, а також позасудових заходів запобігання неплатоспроможності. Окремо висвітлено сучасний етап реформ, результатом якого стало ухвалення Кодексу України з процедур банкрутства (2019 р.) – «революційного» акта, спрямованого на прискорення процедур, поліпшення умов ведення бізнесу та мінімізацію зловживань у цій сфері. Відзначено, що попри позитивні нововведення, Кодекс 2019 року зберіг прокредиторську орієнтацію законодавства і породив нові прогалини: експерти звертають увагу, що низка його норм може спричинити проблеми, з якими раніше не стикалися ані боржники, ані кредитори, що актуалізує потребу подальшого вдосконалення моделі банкрутства. У межах аналізу процесуальних аспектів банкрутства визначено роль адміністративно-правових інституцій у координації та контролі процедур неплатоспроможності. Доведено, що адміністративне регулювання у сфері неспроможності виконує низку ключових функцій – від аналітичного прогнозування фінансового стану суб'єктів та планування заходів санації до безпосереднього контролю за реалізацією процедур і міжвідомчої координації учасників. З'ясовано правовий статус арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) як центральної фігури процедур банкрутства, наділеної спеціальними повноваженнями та обов'язками, а також механізми адміністративного впливу на його діяльність (ліцензування, нагляд, дисциплінарна відповідальність тощо). Розглянуто перспективи імплементації зарубіжного досвіду в національну практику, зокрема положень Директиви (ЄС) 2019/1023 про превентивну реструктуризацію, які покликані запровадити в Україні процедури раннього реагування на загрозу неплатоспроможності. Акцентовано, що ця директива ЄС закріплює сучасні європейські стандарти відновлення платоспроможності, зокрема процедури раннього попередження неплатоспроможності, спрямовані на збереження життєздатності бізнесу та мінімізацію втрат кредиторів і боржників, тому її імплементація є важливим кроком у наближенні українського законодавства до європейського. Обґрунтовано авторське бачення адміністративно-правового механізму регулювання банкрутства як цілісної системи організаційних, управлінських, контрольних та координаційних засобів впливу з боку публічної влади на всі етапи провадження у справах про неспроможність. Державні органи відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності процедур банкрутства через належну організацію процесу, інформаційне забезпечення та нагляд за його перебігом. Адміністративно-правове регулювання розглядається як важливий інструмент реалізації державної економічної політики у сфері банкрутства, що прямо впливає на стабільність ринкового середовища та ефективність управлінських рішень в умовах кризи підприємств. Особливу увагу в роботі приділено виявленню проблем чинного законодавства та практики. Встановлено, що наявність нормативно-правових колізій і прогалин, надмірна тривалість і затратність процедур, а також недостатній контроль за діяльністю арбітражних керуючих негативно впливають на результативність відновлення платоспроможності боржників. Зокрема, відсутність дієвого нагляду і прозорості створює ризики зловживань з боку окремих учасників проваджень, підриваючи довіру кредиторів.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 081 "Law". – Oles Honchar Dnipro National University, Ministry of Education and Science of Ukraine. – Oles Honchar Dnipro National University, Dnipro, 2025. The dissertation research provides a comprehensive theoretical and legal understanding of the bankruptcy institution as an important tool for administrative and legal regulation of economic activity of business entities in conditions of insolvency. For the first time, at the level of a separate scientific study, the author provides a comprehensive description of the administrative and legal mechanism for regulating bankruptcy in Ukraine,

determines its place in the public administration system, and substantiates the conceptual foundations for the transformation of this mechanism in the context of European integration processes and the need to ensure the effective functioning of insolvency procedures. The dissertation research is devoted to the development of a new model of administrative and legal regulation of the bankruptcy institution in Ukraine. The work thoroughly analyzes the legal nature of the basic concepts of this area - "bankruptcy", 'insolvency', "debtor" - and their correlation. The author makes a retrospective analysis of the evolution of national bankruptcy legislation: from the first Law of Ukraine "On Bankruptcy" of 1992, adopted during the transition period and marked by significant shortcomings due to the lack of practice and failure to take into account foreign experience, through the new version of 1999 ("On Restoring Debtor's Solvency or Declaring a Debtor Bankrupt"), which was an important step forward by prioritizing the restoration of debtor's solvency and introducing a more thorough regulation of court procedures for rehabilitation, liquidation and liquidation of debtors. The author also highlights the current stage of reforms, which resulted in the adoption of the Bankruptcy Code of Ukraine (2019), a "revolutionary" act aimed at speeding up procedures, improving business conditions and minimizing abuses in this area. It is noted that despite the positive innovations, the 2019 Code retained the pro-creditor orientation of the legislation and created new gaps: experts point out that a number of its provisions may cause problems that neither debtors nor creditors have previously faced, which makes it necessary to further improve the bankruptcy model. As part of the analysis of the procedural aspects of bankruptcy, the author defines the role of administrative and legal institutions in coordinating and controlling insolvency procedures. It is proved that administrative regulation in the field of insolvency performs a number of key functions - from analytical forecasting of the financial condition of entities and planning of rehabilitation measures to direct control over the implementation of procedures and interagency coordination of participants. The author clarifies the legal status of an insolvency receiver (property manager, rehabilitation manager, liquidator) as a central figure in bankruptcy procedures with special powers and responsibilities, as well as the mechanisms of administrative influence on his/her activities (licensing, supervision, disciplinary liability, etc.). The author examines the prospects for implementing foreign experience in national practice, in particular, the provisions of Directive (EU) 2019/1023 on preventive restructuring, which are intended to introduce early response procedures to the threat of insolvency in Ukraine. It is emphasized that this EU Directive establishes modern European standards for restoring solvency, in particular, early warning procedures for insolvency aimed at preserving business viability and minimizing losses of creditors and debtors, and therefore its implementation is an important step in bringing Ukrainian legislation closer to European law.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Долгополова М.О. Адміністративно-правовий статус арбітражного керуючого у сфері банкрутства. Прикарпатський юридичний вісник. Випуск № 3 (56), 2024, С.163-167. DOI: <https://doi.org/10.32782/ryuv.v3.2024.29>
- Долгополова М.О. Функція контролю та нагляду адміністративно-правових інститутів під час процедури банкрутства «Науковий вісник Львівського Державного університету внутрішніх справ (серія юридична)» № 3, 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2024-3-4>
- Долгополова М.О. Порівняльний аналіз ефективності адміністративно-правового регулювання процедур банкрутства у світі. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції № 3. 2024. DOI:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соколенко Ольга Леонідівна

2. Olga Sokolenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1455-5192

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211313393>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лєгеца Євген Олександрович

2. Yevhen Leheza

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9134-8499

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Максименцев Максим Геннадійович
2. Maksym Maksimentsev

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1173-9113

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Патерило Ірина Володимирівна
2. Iryna Paterylo

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1782-0510

Додаткова інформація:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=xKJgUwAAAAJ&hl=ru>; <https://orcid.org/0000-0002-3943-2906>; <https://publons.com/researcher/2010628//>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алексеєнко Ігор Григорович
2. Ihor Aliksieienko

Кваліфікація: д. політ. н., к. ю. н., професор, 12.00.01, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2465-7499

Додаткова інформація:

;https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=lrL3F64AAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate;;https://publons.com/researcher/2011399/igor-alexeenko/;https://orcid.org/0000-0003-2465-7499;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210788309

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бережна Катерина Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бережна Катерина Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дриголь Олександра Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна